SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 73.) ZATURDAG den 10e. SEPTEMBER. (Ao. 1825.)

PARAMARIBO.

ZEE-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *Margaretha*, Kapt. W. Blom, van *Amsterdam*.

De Schoener *Lady Ward*, Kapt. R. Read van *Barbados*, als Packet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten.

OOST-INDIE.

BATAVIA, den 28 October 1824.

Zijner Majesteits fregat *Eurydice*, kapitein *Wardenburg*, en de partikuliere schepen *Emile* en *Merkus*, zijn op den 24sten l. l. van deze rede onder zeil gegaan naar Makasser, aan boord hebbende vier honderd manschappen en krijgsbehoeften, tot versterking der bezetting van dat etablissement onder de bevelen van den kolonel *Bischoff*, van de 18de afdeeling infanterie, welke de krijgsoperatien aldaar zal besturen.

Volgens de laatste berigten, sedert eenige dagen kort op elkander van Makasser ontvangen, blijkt het dat de Boniers, die reeds een geruimen tijd op de grenzen van 's gouvernements grondgebied eene dreigende houding hadden aangenomen, aangemoedigd door den voorsluitenden tegenstand van Soepa, weinige dagen na het vertrek van Zijner Majesteits fregat *Eurydice*, van de reede van Makasser, zonder eenige oorlogsverklaringen werkelijk op 's gouvernements grondgebied aan de zijde van Maros zijn overgegaan, en al spoedig de regenten van Simbang en Tjurana hebben aangevallen, hetgeen den gouverneur van Makkasser genoopt heeft de huldbende van den Koning van Goa (of Makasser) op te roepen; die zich terstond, in gevolge hunne verpligting, in beweging hebben gesteld.

De Boniers hebben zich duidelijk in groote sterkte gerigt op Pankajene, alwaar de Luitenant *Grunwald*, met eene bezetting van 30 inlandsche manschappen, in eene versterkte positie lag.

Terwijl deze officier zich dapper in zijne positie verdedigde, heeft zijn klein kruidmagazijn vuur gevat en dezen gantschen post noodlottiger wijze vernietigd. De resident *Baron*, die aldaar het civiel gezag voerde, heeft het geluk gehad, met een klein vaartuig, over zee, het dreigend gevaar, waarin hij zich bevonden heeft, van in 's vijands handen te vallen, te ontsnappen.

De 2de Luitenant *Gillian*, die met 25 manschappen in Lebakkang lag, heeft insgelijks moeten bezwijken voor de overmagt der vijanden, door welke hij is aangevallen, en die reeds in verstandhouding stonden met de bevolking van die streek, op welke tot verdediging van dien post gerekend was. De nieuwe regent van Lebakkang is evenwel aan het gouvernement getrouw gebleven, en heeft zich nader met de onzen te Maros tegen den vijand vereenigd.

De vijandelijke benden zich uitgebreid hebbende tot Tanette, heeft de verdreven Koning zich weder aldaar in het gezag hersteld. Ons detachement op dat punt, be-

staande uit 2 officieren en 45 manschappen; dit bestand geacht zijnde tegen de overmagt der Boniers, is zonder eenig verlies geleden te hebben terug gekeerd naar Makasser, met de brik *Nautilus*, welke tot dat einde naar de rivier van Pantjana, was gedepecheerd. De *Daang Mataro* en zijne broeders, hebben zich eenige tijd tegen den vijand staande gehouden, maar zijn eindelijk ook genoodzaakt geweest onder te doen. *Daang Mataro* en *Daang Simpoang*, zijn 's vijands handen ontkomen, en waren op weg om zich naar Makasser bij het gouvernement te vervoegen.

De vijand steeds in de vlakte van Maros vorderingen makende was tot op de hoogte van *Boelae Lepong* voortgerukt, doch door den Majoor *Wachs* met 120 man en 4 veldstukken benevens de Makassersche hulptroepen te keer gegaan zijnde, is hij terug gedreven tot Leang en Semangie, Boelecomba en Bonthain waren op het tijdstip der laatste berigten van Makasser (8 october ll.) nog niet aangevallen doch, volgens geruchten zouden de Boniers ook voornemens zijn zich op die punten met een aanzienlijke magt te vertoonen.

Het schijnt dat het volslagen misgewas van den laatsten oogst in het Bonische rijk en de daardoor ontstane hongersnood, den vijand in staat gesteld heeft, zoo vele manschappen op de been te brengen daar de bevolking, geen voedsel meer in het land vindende, geredelijk tot het voeren van dezen oorlog is opgekomen in de hoop van op 's gouvernements grondgebied eenige levensmiddelen te veroveren; hetgeen, in de landstreek aan de zijne van Maros, ook werkelijk gelukt is. Vermits echter in de landen van Bonthain en Boelecomba de oogst niet rijp was, meent men te mogen onderstellen dat de aanval in die streken nog eenigen tijd zou uitgesteld blijven, in welk geval een schip hetwelk bereids van Makasser afgezonden was tot [illegible] sterking dier posten, in tijds tot dat [illegible] zoude kunnen aankomen,

Met betrekking tot Soepa, [illegible] wij dat het raadzaam geoordeeld was [illegible] voorkoming eener te groote verspreiding [illegible] zer troepen, en uit vrees van de manschappen aan ziekte bloot te stellen, onzen troepen, van daar naar Makasser terug te [illegible] pen, terwijl de Koning van Sidenring [illegible] zijn volk, het beleg voortzette Aan Z. [illegible] was een klein detachement onzer troepen als eene eerewacht gelaten.

In deze voor het gouvernement van Makasser hoogchelijke gesteldheid van zaken is het te hopen dat de thans afgezonden aanzienlijke versterking spoedig haar bestemming moge bereiken, ten einde 's gouvernements grondgebied weder te zuiveren van deze benden, die het enniglijk op [illegible] toeleggen, en die, wanneer zij slechts binnen hunne eigene grenzen gehouden worden door de nijpende hongersnood daar [illegible] schende, ongelooflijk zullen moeten lijden en genoegzaam gestraft worden. Indien ze magt voor het invallen der regens te Makasser kan aankomen is er geen twijfel of zij zal daarin kunnen slagen en haar doel bereiken, want dat het de bedoeling der regering zouden kunnen zijn, de Boniers, in hunne bijna ontoegankelijke bergen te vervolgen en op hunnen eigen bodem van de landzijde te bevoorlogen (als wij dezer dagen in een dagblad omtrent naburen vermeld vonden) gelooven wij niet te mogen betwijfelen.

Uit Cheribon schrijft men, dat er [illegible] eenige dagen in de dessa Kochang, district Mandirantjang, een zware brand heeft plaats gehad, en dat een getal van 66 huizen verscheidene pidie lombongs, kadogans met paarden, en buffel-kralen, eene prooi der vlammen zijn geworden. De zware wind heeft het onmogelijk gemaakt den brand

spoedig meester te worden en de daardoor veroorzaakte schade, wordt als aanmerkelijk opgegeven. Ook in het district Pamanoekah, in de residentie Krawang zijn door eenen hevigen brand, twee Gouvernements zout pakhuizen en verscheidene inlandsche woningen in de asch gelegd; men schrijft de oorzaak van deze ongelukken voornamelijk aan de aanhoudende droogte toe.

Berigten van Banka melden de droevige tijding, dat, den 6den der verledene maand de hoofdplaats Muntok, door eenen verschrikkelijken brand, bijna geheel verwoest is. Niettegenstaande alle middelen van hulp konden de vlammen, welke door eenen hevigen oostelijken wind voortgedreven werden niet vermeesterd worden; zijnde alleen het behoud der Gouvernements-magazijnen en van een gering getal huizen, verschuldigd aan de krachtdadige pogingen van het garnizoen. De inlandsche en Chineesche bevolking is, door deze ramp, in de diepste ellende gedompeld, het geen door de plaatselijke gesteldheid en behoeften van Banka, nog nijpender wordt. Door den edelmoedige bijstand der Europeanen wordt het lot dezer ongelukkigen zoo veel mogelijk verzacht; middelerwijl zijn door den resident, dadelijk alle de maatregelen in het werk gesteld, welke de omstandigheden vorderen.

Volgens berigten, dezer dagen van Malakka ontvangen, zijn in de maand Augustus jl. aldaar ter reede aangekomen twee Fransche oorlogsvaartuigen, zijnde het fregat *Thetis*, gekommandeerd door den Baron *de Bougainville*, en de korvet *l'Esperance*, gekommandeerd door den Kapitein ter zee *Du Camper*, en zulks tot doen herstellen van eenige schade aan de korvet, geduren de reis geleden. Beide vaartuigen, welke in de maand Maart jl. van Brest vertrokken en, volgens opgave, speciaal bestemd waren naar Manilla, hebben na eenig toeven de reede van Malakka wederom verlaten.

Den 3den dezer is alhier ter reede aangekomen het Nederlandsch schip *Baron van der Capellen*, gezagvoerder *J. L. Peter*, in de maand Maart, naar de Persche golf vertrokken, en thans, na eene reis van 80 dagen, van daar terug gekeerd. Gemeld schip is met eene lading, bestaande voornamelijk uit suiker, tin, ijzer en eenige geschenken, onder beheer van een gouvernements-agent, naar Persie vertrokken, en heeft eenige lading der verschillende Persische koopwaren, en een vijftiental fraaije paarden in retour aangebragt. Men vernoemt dat die uitzending in Persie bijzonder goed ontvangen is, en dat aldaar veel geneigdheid is aangetroffen tot het weder aankhoopen van onze onde handelsbetrekkingen. Men vernoemt tevens, dat bij het gouvernement zeer vriendschappelijke brieven, als de geschenken aan den Iman van Muscate en den Sheeh van Bushir zijn ontvangen.

ADVERTISSEMENTEN.

KURATORS DER NIEUWE WEES- KURATEELE EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DEZER KOLONIE, zullen aanstaande Donderdag den 15den dezer, nademiddag, om vier uren, ten Sterfhuize van den Wel Edelen Gestrengen Heer J. EMBRICQS, publiek verkoopen, deszelfs nalatenschap bestaande in Meubilaire Goederen, Mans Klederen, een Paard, Chais en diverse Tuigen &c, als mede een Neger genaamt AZOR (Kok), een dito genaamt ATTA (Stal en Tuin Neger.

En 5000 Cingels van de Hontgrond *la Recource* en *Sonnette*.

Paramaribo den 8e. September 1825.

J. DE HEYDER.
Gekw. 1e. Gezw. Klerk.

Op goede zekerheid te bekomen eene Somma van Tien Duizend Guldens ten behoeve de *Lutherse Kerk*, en *Gemeente*: adres bij

P. THIEL.

De ondergeteekende presenteert bij inschrijving te koop een Wissel groot Holl. Ct. *f* 3500 — 3 maanden zicht op *Amsterdam*, waar voor de Biljetten zullen worden aangenomen tot Maandag den 12 dezer.

J. PLANTEAU qq.

---

* * * In Amsterdam zijn op den 15den Junij 1825 Getrouwd:

N. ROMPELMAN,
Officier van Gezondheid bij de O. I. Troepen.

EN

J. B. VAN DER VIJVER.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

TOONEEL BERIGT.

* * * De Ondergeteekende zal met assistentie van eenige Heeren Liefhebbers aanstaande Donderdag den 15den September, in het locaal in de *Saramacca Straat*, ten tooneele voeren:

DE HUISSELIJKE TWIST,
Tooneelspel van A. VON KOTZEBUE.

HOOGMOED GESTRAFT,
Blijspel.

FROSINE, OF DE LAAST AANGEKOMENE,
Blijspel met Zang.

Elk in één Bedrijf.

Wed. KROON.
Geb HILVERDINK.

De ondergeteekendens, Testamentaire Executeuren en Boedel Recldeeraren van Wijlen de Heer CHRISTIAAN KOCH, alhier overleden den 5 September j. l.

Inviteeren een ieder die eenige deugdelijke vorderingen van opgemelde Boedel vermeent te hebben, en daarmede verschuldigt te zijn opgave en betaling te doen aan den eerst ondergeteekende, wijders zullen de nalatenschap, bestaande in Klederagien, Slagters Gereedschappen, twee Pohten en vier stuks Slaven, bij de Heer M. A. SALOMONS op Donderdag den 15den September om Elf uur op publieke vendue verkogt worden.

Paramaribo den 10e. September 1825.

P. THIJL qq.
J. G. GEIJER qq.

Wordt te Koop aangeboden op zeer aanneemlijke voorwaarden drie nabij elkander gelegene Erven, in de geprojecteerde Stad *Columbia* in *Saramacca* met het daarop staande Woonhuis en Zijgebouwen, nader informatie te bekomen bij LOUISA MEAN, op de *Steenbakkers Gracht.*

TE KOOP.

Beste St. Julien Medoc Wijn, in oxhoofden bij

H. W. KONING.

---

* * Dames en Meisjes Strohoeden aangebragt per Kapt. W. Bus te koop bij S. O. FUCHS.

M. A. SALOMONS, zal aanstaande Donderdag om 11 uren, op Vendue verkopen: Provisien en Stukgoederen.

Wordt te Huur gevraagd een aanmend Negermeisje adres ter deze Drukkerij.

Ter dezer Drukkerij zijn te bekomen extra fijne LIKEUREN.

GODSDIENST BIJ DE HERVORMDEN
over de maand September 1825.

Zondag den 11 voormiddag 9 uur avondmaal
« « namiddag 15 uur dankzegging
Zondag den 25 voormiddag 9 uur.

DOOR
Ds. H. UDEN MASMAN.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gemeenlijgeerde Drukkerij van de Gezusters SERRÉ.